

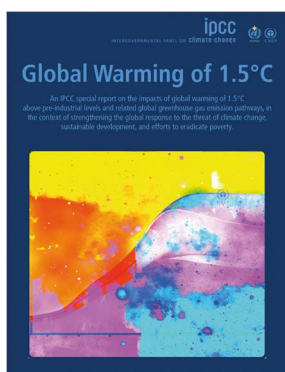

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

1,5^ο C θερμότερος πλανήτης

Η έκθεση της IPCC για την κλιματική αλλαγή

Τα δεδομένα της κλιματικής αλλαγής

Η [νέα έκθεση](#) της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (Intergovernmental Panel on Climate Change-IPCC)¹ με τίτλο «Global warming of 1.5°C» επισημαίνει την ανάγκη συγκράτησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας στους 1,5 βαθμούς Κελσίου. Ως σύνθεση των πορισμάτων 92 επιστημόνων από 44 χώρες και 42.000 σχολίων από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, η έκθεση της IPCC είναι ένα δυνατό πολιτικό σήμα συναγερμού που δεν αφήνει κανένα περιθώριο αμφιβολίας και αδράνειας.

Η ανθρωπογενής επέμβαση στο κλίμα προσθέτει περίπου 0,2°C στην παγκόσμια θερμοκρασία κάθε δεκαετία. Αυτό είναι αποτέλεσμα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από ανθρώπινες δραστηριότητες. Αν η τάση αυτή συνεχιστεί με τον ίδιο ρυθμό, η μέση άνοδος της παγκόσμιας θερμοκρασίας θα φτάσει τους 1,5°C μεταξύ 2030 και 2052. Τα περιθώρια αναχαίτισης αυτής της τάσης και των καταστροφικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής είναι πια πολύ στενά, συνεπώς η απελευθέρωση του τρόπου ζωής μας από τα δεσμά του άνθρακα αποκτά ζωτική σημασία για ολόκληρο τον πλανήτη.

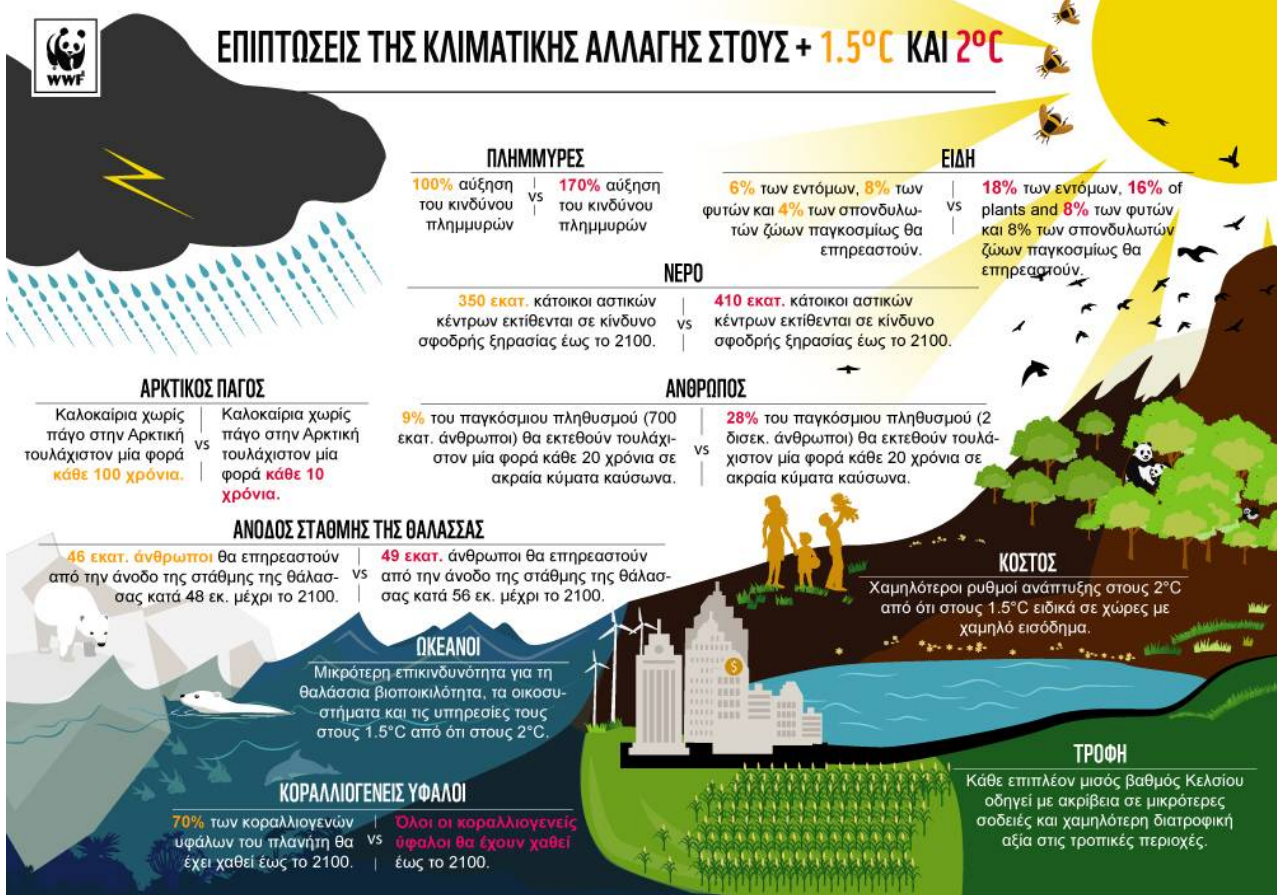
Σύμφωνα με την έκθεση:

- Οι ανθρώπινες δραστηριότητες εκτιμάται ότι έχουν ήδη προκαλέσει παγκόσμια αύξηση της θερμοκρασίας κατά 1^ο C, σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, με πιθανή κλίμακα από 0,8^ο C έως 1,2^ο C. Η αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι θα φθάσει τους 1,5^ο C μεταξύ 2030 και 2052, εάν η αύξηση συνεχιστεί με τον τρέχοντα ρυθμό.
- Αντανακλώντας τη μακροπρόθεσμη τάση θέρμανσης από την προ-βιομηχανική εποχή, η παρατηρούμενη παγκόσμια μέση θερμοκρασία επιφάνειας (GMST) για τη δεκαετία 2006-2015 ήταν 0,87^ο C (πιθανώς μεταξύ 0,75^ο C και 0,99^ο C) υψηλότερη από τη μέση τιμή για το 1850 - 1900 περίοδο. Η εκτιμώμενη ανθρωπογενής υπερθέρμανση του πλανήτη αντιστοιχεί στο επίπεδο της παρατηρούμενης αύξησης της θερμοκρασίας κατά ± 20%. Η εκτιμώμενη ανθρωπογενής υπερθέρμανση του πλανήτη αυξάνεται επί του παρόντος σε 0,2^ο C (πιθανώς μεταξύ 0,1^ο C και 0,3^ο C) ανά δεκαετία, λόγω προηγούμενων και συνεχιζόμενων εκπομπών.
- Η υπερθέρμανση είναι μεγαλύτερη από τον παγκόσμιο ετήσιο μέσο όρο σε πολλές χερσαίες περιοχές. Για παράδειγμα στην Αρκτική η υπερθέρμανση είναι δύο έως τρεις φορές υψηλότερη. Η θέρμανση είναι γενικά υψηλότερη στην ξηρά από τον ωκεανό.
- Η ανθρωπογενής θέρμανση σε σχέση με την προ-βιομηχανική περίοδο θα συνεχιστεί για αιώνες έως χιλιετίες και θα συνεχίσει να προκαλεί περαιτέρω μακροπρόθεσμες αλλαγές στο κλιματικό σύστημα, όπως η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, με συναφείς επιπτώσεις.

¹ Η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (Intergovernmental Panel on Climate Change - IPCC) είναι το κορυφαίο διεθνές επιστημονικό σώμα εκτίμησης της εξέλιξης της κλιματικής αλλαγής. Ιδρύθηκε από το Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα του ΟΗΕ (United Nations Environment Programme - UNEP) και τον Παγκόσμιο Μετεωρολογικό Οργανισμό (World Meteorological Organization - WMO) το 1988, με σκοπό την παροχή προς την παγκόσμια κοινότητα της πλέον έγκυρης και ξεκάθαρης επιστημονικής γνώσης για το επίπεδο της γνώσης για την κλιματική αλλαγή και τις εκτιμώμενες περιβαλλοντικές και κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις της.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΟΥΣ +1.5°C ΚΑΙ 2°C

Σύμφωνα με έρευνες επιστημόνων για τον προϋπολογισμό του άνθρακα στην ατμόσφαιρα, παγκοσμίως μπορούμε να εκπέμπουμε μεταξύ 200 έως 900 δισεκατομμύρια τόνους διοξειδίου του άνθρακα πριν από την υπέρβαση αυτού του ορίου ανόδου της θερμοκρασίας. Με τον σημερινό ρυθμό των παγκόσμιων εκπομπών, περίπου 40 δισεκ. τόνους διοξειδίου του άνθρακα ετησίως, αυτή η ποσότητα εκπομπών μπορεί να καλυφθεί μέσα σε 5-22 χρόνια. Ακόμα όμως και στο πιο «αισιόδοξο σενάριο», σύμφωνα με το οποίο έχουμε 22 χρόνια για να εξαντλήσουμε τον προϋπολογισμό άνθρακα, οι εκπομπές πρέπει να μειώνονται κατά 4% κάθε χρόνο προκειμένου να πετύχουμε τον στόχο, ξεκινώντας από πέρυσι. Παρόλα αυτά το 2017, οι παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου αυξήθηκαν μετά από τρία χρόνια.

Τα χρονικά όρια για ανάληψη σοβαρής και στοχευμένης πολιτικής δράσης έχουν εξαντληθεί. Ακόμα και η προσπάθεια συγκράτησης τη μέσης παγκόσμιας θερμοκρασίας στους 1,5° C είναι βέβαιο ότι θα προκαλέσει καταστροφικές αλλαγές στα φυσικά οικοσυστήματα και τον άνθρωπο.

Επιπτώσεις στη λεκάνη της Μεσογείου και τη Μέση Ανατολή

Σε ειδικό πλαίσιο στο κεφάλαιο 3, η έκθεση της IPCC αναφέρεται στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στη λεκάνη της Μεσογείου και στην αναμενόμενη αύξηση των επεισοδίων ξηρασίας που ήδη καταγράφονται στη Μέση Ανατολή.

«Η ανθρώπινη κοινωνία αναπτύχθηκε σε συνδυασμό με το φυσικό περιβάλλον της λεκάνης της Μεσογείου για πολλές χιλιετίες, δημιουργώντας το έδαφος για ποικίλες και πολιτιστικά πλούσιες κοινότητες. Ακόμη και αν υπάρχει πρόοδος, λόγω της προστασίας που προσφέρει η τεχνολογία από τους κλιματικούς κινδύνους και τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, οι κάτοικοι της Μεσογείου εξακολουθούν να εξαρτώνται από τη μακροπρόθεσμη αλληλεπίδραση μεταξύ μιας σειράς κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραγόντων (Holmgren et al., 2016). Αυτό καθιστά την περιοχή αυτή παράδειγμα έντονης τρωτότητας και ποικίλων προσεγγίσεων προσαρμογής. Οι προηγούμενες εκτιμήσεις της IPCC και οι πρόσφατες δημοσιεύσεις προβλέπουν κλιματικές μεταβολές στην περιοχή λόγω αύξησης της θερμοκρασίας, συμπεριλαμβανομένων προγνώσεων για χαμηλά επίπεδα βροχοπτώσεων. (Seneviratne et al., 2012, Christensen et al., 2013, Collins et al., 2013, Greve και Seneviratne, 2015).

Ένα καλό παράδειγμα τέτοιου μακρού ιστορικού ανθεκτικότητας είναι η περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, η οποία παρουσίασε ισχυρή αρνητική τάση στις βροχοπτώσεις από το 1960 (Mathbout et al., 2017) και παρουσίασε έντονη και παρατεταμένη ξηρασία μεταξύ 2007 και 2010 (Kelley κ.ά., 2015). Αυτή η ξηρασία ήταν η μεγαλύτερη και η πιο έντονη που καταγράφηκε κατά τα τελευταία 900 χρόνια (Cook et al., 2016). Ορισμένοι συγγραφείς (π.χ. Trigo et al., 2010· Kelley et al., 2015) ισχυρίζονται ότι τα πολύ χαμηλά επίπεδα βροχόπτωσης οδήγησαν σε απότομη πτώση της γεωργικής παραγωγικότητας στις λεκάνες απορροής Ευφράτη και Τίγρη, εκτοπίζοντας εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους, κυρίως στη Συρία.

.....
Η πιθανή εξέλιξη των συνθηκών ξηρασίας με αύξηση της μέσης παγκόσμιας θερμοκρασίας κατά 1,5° C / 2° C μπορεί να αναλυθεί συγκρίνοντας την ξηρασία του 2008 (υψηλή θερμοκρασία, χαμηλή βροχόπτωση) με την ξηρασία του 1960 (χαμηλή θερμοκρασία, χαμηλή βροχόπτωση). Αν και τα ελλείμματα βροχοπτώσεων ήταν συγκρίσιμα, η ξηρασία του 2008 ενισχύθηκε από την αυξημένη εξατμισοδιαπνοή που προκλήθηκε από πολύ υψηλότερες θερμοκρασίες (μέση αύξηση 1° C την περίοδο 1931-2008 στη Συρία) και μεγάλη αύξηση πληθυσμού (από 5 εκατομμύρια το 1960 στα 22 εκατομμύρια το 2008). Σύμφωνα με τους Koutroulis et al. (2013), από τη μείωση της διαθεσιμότητας νερού για την Κρήτη κατά 18% σε συνθήκες υπερθέρμανσης του πλανήτη στους +2° C στα τέλη του 21^{ου} αιώνα, μόνο το 6% θα οφείλεται σε μειωμένη βροχόπτωση (το υπόλοιπο θα οφείλεται σε αύξηση της εξατμισοδιαπνοής). Αυτή η μελέτη και άλλες παρόμοιες μελέτες επιβεβαιώνουν τον σημαντικό κίνδυνο ακραίων συνθηκών ξηρασίας για τη Μέση Ανατολή (ακόμη μεγαλύτερος σε ηπειρωτικές περιοχές από ό, τι στα νησιά) με 1,5° C θέρμανση του πλανήτη (Jacob et al., 2018, Greve et al, 2014). Οι κίνδυνοι ξηρασίας στην περιοχή της Μεσογείου μπορούν να μειωθούν αισθητά εάν η υπερθέρμανση του πλανήτη περιορίζεται σε 1,5 ° C σε σύγκριση με τα επίπεδα υπερθέρμανσης 2 ° C ή υψηλότερα (Guiot and Cramer, 2016).

Τα υψηλότερα επίπεδα υπερθέρμανσης ενδέχεται να προκαλέσουν έντονα επίπεδα τρωτότητας που επιδεινώνονται από μεγάλες μεταβολές στη δημογραφία.»

Πηγές:

- IPCC. (2018). Global warming of 1.50C. Chapter 3: Impacts of 1.5°C global warming on natural and human systems. «Mediterranean Basin and the Middle East Droughts».
- Turco, M., Cánovas, J., Bedia, J., Jerez, S., Montávez, J.P., Maria del Carme Llasat and Provenzale. A. (2018). “Exacerbated fires in Mediterranean Europe due to anthropogenic warming projected with non-stationary climate-fire models”. Nature Communications.
- Regato, P. & Κορακάκη, Ε. (2010). Τα Μεσογειακά δάση απέναντι στην παγκόσμια κλιματική αλλαγή. IUCN, WWF and FAO. Διαθέσιμο: http://www.wwf.gr/images/pdfs/gr_adapting.pdf

Επιπτώσεις στην Ελλάδα

Ποιες θα είναι όμως οι επιπτώσεις για την Ελλάδα; Σύμφωνα με [έγκυρες επιστημονικές δημοσιεύσεις](#) αν αυξηθεί η θερμοκρασία στους 1,5 βαθμούς Κελσίου στην περιοχή της Μεσογείου, οι δασικές εκτάσεις που θα καίγονται ετησίως θα αυξηθούν κατά 41%, και στους 2 βαθμούς Κελσίου κατά 62%, ενώ οι ακραίοι καύσωνες που κανονικά εμφανίζονται μια φορά στα είκοσι χρόνια στον 1,5 βαθμό θα αυξηθούν κατά 173% και στους 2 βαθμούς κατά 478% και τέλος οι ραγδαίες βροχοπτώσεις στον 1,5 βαθμό κατά 10% και στους 2 βαθμούς κατά 21%. Η αλλαγή του ενεργειακού μας μοντέλου και της παραγωγικής βάσης της οικονομίας είναι λοιπόν επιτακτική.

Η έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος (2011) σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής παρουσιάζει σημαντικά στοιχεία, βασισμένη σε επιστημονικές μελέτες και κλιματικά μοντέλα ειδικά για την Ελλάδα. Σύμφωνα με αυτήν την έκθεση, η άνοδος της μέσης στάθμης της θάλασσας στη χώρα μας εκτιμάται ότι θα κυμανθεί μέχρι το 2100 μεταξύ 0,2 και 2 μέτρων. Με βάση τα υποδείγματα υπολογισμού της ανθρωπογενούς παρέμβασης στο κλίμα, υπό τα δύο ακραία σενάρια κλιματικής μεταβολής που αναλύονται στα συναφή τμήματα της μελέτης, αναμένεται ότι κατά το τέλος του 21ου αιώνα η βροχή θα μειωθεί μεταξύ 5% και περίπου 19%, αντίστοιχα, σε επίπεδο επικράτειας. Επίσης, προκύπτει ότι κατά το τέλος του 21ου αιώνα η θερμοκρασία του αέρα θα αυξηθεί μεταξύ περίπου 3° C και 4,5° C, αντίστοιχα.

Από την παραπάνω μελέτη προέκυψε επίσης ότι, ακόμη και στην περίπτωση ενδιάμεσων σεναρίων αναμένεται ότι στα ηπειρωτικά ο αριθμός των ημερών κατά τις οποίες η μέγιστη θερμοκρασία θα υπερβαίνει τους 35° C θα είναι μεγαλύτερος κατά 35-40 ημέρες την περίοδο 2071-2100 σε σύγκριση με σήμερα. Ακόμη μεγαλύτερη αύξηση (περίπου 50 ημέρες) θα σημειώσει ο αριθμός των ημερών με ελάχιστη

θερμοκρασία άνω των 20° C (τροπικές νύκτες). Σε αντιδιαστολή, ο αριθμός των ημερών με νυκτερινό παγετό αναμένεται να μειωθεί σημαντικά, ιδίως στη Βόρεια Ελλάδα (μείωση έως και κατά 40 ημέρες).

Μεταβολές αναμένονται επίσης ως προς τις ακραίες τιμές της βροχόπτωσης. Στην Ανατολική Στερεά Ελλάδα και τη ΒΔ Μακεδονία η μέγιστη ποσότητα του νερού που κατακρημνίζεται σε διάστημα έως 3 ημέρες αναμένεται να αυξηθεί σε ποσοστό έως 30%, ενώ στη Δυτική Ελλάδα αναμένεται να μειωθεί σε ποσοστό έως 20%. Σε αντιδιαστολή με τις πλημμυρικές περιόδους, οι μεγαλύτερες αυξήσεις της διάρκειας των ξηρών περιόδων θα σημειωθούν στην ανατολική ηπειρωτική χώρα και στη Βόρεια Κρήτη, όπου αναμένονται 20 επιπλέον ημέρες ξηρασίας μέχρι το 2021-2050 και μέχρι 40 επιπλέον ημέρες το 2071-2100. Η μεταβολή των κλιματικών συνθηκών αναμένεται επίσης να αυξήσει σημαντικά τον αριθμό των ημερών με εξαιρετικά αυξημένο κίνδυνο πυρκαγιάς, κατά 40 ημέρες το 2071-2100 σε όλη την Ανατολική Ελλάδα από τη Θράκη ως την Πελοπόννησο, ενώ μικρότερες αυξήσεις αναμένονται στη Δυτική Ελλάδα.

Ειδικότερα όσον αφορά τον γεωργικό τομέα, σε έκθεση που δημοσίευσε το WWF Ελλάς σε συνεργασία με το Εθνικό Αστεροσκοπείο (2009), «γίνεται φανερό ότι η διάρκεια των ξηρών περιόδων αυξάνεται. η μικρότερη διακύμανση, λιγότερο από 10 ημέρες αύξηση, παρατηρείται στις γεωργικές περιοχές της δυτικής Ελλάδας (Αχαΐα, Ηλεία, Μεσσηνία, Αιτωλοακαρνανία). Στην Λάρισα και στο Νότιο Ηράκλειο παρουσιάζεται μια αύξηση της τάξης των 10 ημερών, ενώ στις Σέρρες, στην Πέλλα και στο Βόρειο Ηράκλειο η αύξηση είναι της τάξης των 15-20 ημερών. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις παρατηρήθηκαν στην Φθιώτιδα και στην Εύβοια, κυρίως στις βόρειες περιοχές, όπου αναμένονται περισσότερες από 25 επιπλέον ξηρές ημέρες.»

Τέλος, αναφορικά με τις οικονομικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, στην περίπτωση του σεναρίου μη δράσης (καμία λήψη μέτρων για την προσαρμογή) υπολογίζεται ότι το ΑΕΠ της Ελλάδος θα μειωθεί, σε ετήσια βάση, κατά 2% το 2050 και κατά 6% το 2100. Το συνολικό σωρευτικό κόστος του σεναρίου μη δράσης για την ελληνική οικονομία, για το χρονικό διάστημα έως το 2100, εκφρασμένο ως μείωση του ΑΕΠ του έτους βάσης, ανέρχεται στα 701 δισεκ. ευρώ (σε σταθερές τιμές του 2008).

Πηγές:

- Τράπεζα της Ελλάδος. (2011). Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα. https://www.bankofgreece.gr/bogekdoseis/Πληρης_Εκθεση.pdf
- WWF Ελλάς και Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών. (2009). Το αύριο της Ελλάδας: επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα κατά το άμεσο μέλλον. Διαθέσιμο: http://www.wwf.gr/images/pdfs/wwf-to_avrio_tis_elladas.pdf
- Πάντειο Πανεπιστήμιο, ΓΣΕΕ, ΤΕΕ, WWF Ελλάς (2011). Οδικός χάρτης για την προσαρμογή της Ελλάδας στην κλιματική αλλαγή. Επιστημονική έκθεση. Διαθέσιμο: http://www.wwf.gr/images/pdfs/odikos_xartis.pdf
- Carbon Brief. The impacts of climate change at 1.5C, 2C and beyond. <https://interactive.carbonbrief.org/impacts-climate-change-one-point-five-degrees-two-degrees>
- Economides, G., Papandreou, A., Sartzetakis, E. & Xepapadeas, A. (2018). The economics of climate change. Bank of Greece. Διαθέσιμο: <https://tinyurl.com/y6v7v2ew>

Πολιτική και νομική διάσταση

Οι επιστημονικές εκθέσεις του IPCC δεν είναι θεωρητικά κείμενα. Από το 1988 που δημοσιεύτηκε η πρώτη, επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις διαπραγματεύσεις σε επίπεδο ΟΗΕ για το κλίμα και δημιουργούν εξελίξεις ακόμη και στην εσωτερική έννομη τάξη των κρατών.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η ΕΕ διαμορφώνει και υλοποιεί πολιτικές και στρατηγικές για το κλίμα, διαδραματίζοντας πρωταγωνιστικό ρόλο στις διεθνείς διαπραγματεύσεις για το κλίμα. Έχει δεσμευτεί να εξασφαλίσει την επιτυχή εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και την εφαρμογή του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ). Σε αυτό το πλαίσιο, οι χώρες της ΕΕ έχουν συμφωνήσει να επιτύχουν διάφορους στόχους κατά τα προσεχή έτη. Η ΕΕ επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι οι ανησυχίες για το κλίμα λαμβάνονται υπόψη και σε άλλους τομείς πολιτικής (π.χ. στους τομείς μεταφορών και ενέργειας) και επίσης προωθεί τις τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών άνθρακα και μέτρα προσαρμογής. Για να παραμείνει η κλιματική αλλαγή κάτω από τα επικίνδυνα επίπεδα, η διεθνής κοινότητα συμφώνησε η μέση θερμοκρασία του πλανήτη να μην υπερβεί τους 2°C σε σχέση με τη θερμοκρασία της προβιομηχανικής περιόδου. Κατά συνέπεια, η ΕΕ πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της για να επιτύχει:

- μείωση των εκπομπών των κρατών μελών
- παρότρυνση άλλων χωρών που θεωρούνται μείζονες ρυπαντές να αναλάβουν σθεναρή δράση
- αντιμετώπιση των αναπόφευκτων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Για το 2020 η ΕΕ έχει θέσει δεσμευτικούς στόχους για το κλίμα και την ενέργεια με σκοπό:

- τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ τουλάχιστον σε ποσοστό 20% κάτω από τα επίπεδα του 1990

- την αύξηση του ποσοστού της ενεργειακής κατανάλωσης που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές στο 20%
- τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, ώστε να μειωθεί η χρήση της πρωτογενούς ενέργειας κατά 20% σε σχέση με τα προβλεπόμενα επίπεδα.

Η νομοθεσία για την κλιματική αλλαγή, αλλά κυρίως οι επιστημονικές εκθέσεις που αποδεικνύουν την επείγουσα ανάγκη μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της απεξάρτησης των οικονομιών από τα ορυκτά καύσιμα, αποτελούν τη βάση για προσφυγές πολιτών και αναζήτηση δικαστικής προστασίας και κλιματικής δικαιοσύνης. Οι ενέργειες αυτές ανοίγουν τον δρόμο για σημαντικές νομολογιακές εξελίξεις.

Πρόσφατο παράδειγμα άξιο αναφοράς είναι η απόφαση ολλανδικού δικαστηρίου μετά από προσφυγή της περιβαλλοντικής οργάνωσης Urgenta, η οποία εκπροσώπησε 900 ολλανδούς πολίτες. Το δικαστήριο καταδίκασε την κυβέρνηση της Ολλανδίας για την αδυναμία επίτευξης του στόχου μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς με τους σημερινούς ρυθμούς θα φτάσει το 17% το 2020, το οποίο είναι σαφώς μικρότερο από το 25-40% που έχει εισηγηθεί στις προηγούμενες εκθέσεις του εδώ και αρκετά χρόνια το IPCC. Το δικαστήριο τεκμηρίωσε την απόφαση του στηριζόμενο στην εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», καθώς η κωλυσιεργία της κυβέρνησης θα εξαντλήσει πολύ συντομότερα το διαθέσιμο προϋπολογισμό άνθρακα της χώρας.

Η κρίση αυτή του δικαστηρίου δημιουργεί ένα σημαντικό νομικό σκεπτικό και για αντίστοιχες υποθέσεις που εκκρεμούν σε δικαστήρια της Ιρλανδίας, του Βελγίου, της Ελβετίας, της Νορβηγίας και των ΗΠΑ. Η μάχη κατά της κλιματικής και η συγκράτηση της ανόδου της θερμοκρασίας στους 1,5 βαθμούς Κελσίου μας αφορά όλους και είναι ζήτημα πολιτικής βούλησης, δικαιοσύνης και μόνη ρεαλιστική επιλογή.

Το WWF Ελλάς καλεί κάθε εκπρόσωπο της νομοθετικής εξουσίας να ενσωματώσει στο σημαντικό έργο που επιτελεί την κλιματική αλλαγή, σε όλες τις τις διαστάσεις, ως κεντρική κατεύθυνση για τη διαμόρφωση πολιτικών. Ειδικότερα, στο πνεύμα της συμφωνίας του Παρισιού, είναι απαραίτητο η Ελλάδα να επιδιώξει ένα πρόγραμμα φιλόδοξης μείωσης των εκπομπών, το οποίο ξεπερνά τις ισχύουσες υποχρεώσεις της χώρας, και υιοθέτηση ενός αποτελεσματικού προγράμματος προσαρμογής, χωρίς άλλες καθυστερήσεις.

Το WWF ζητά από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς την αυστηρή εφαρμογή του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, έτσι ώστε η προστασία από την κλιματική αλλαγή και η προσαρμογή σε αυτή να μην καθυστερεί άλλο εις βάρος του κοινού συμφέροντος.

Επίσης, το WWF ζητά ενίσχυση του διαλόγου με την επιστημονική κοινότητα και της πρόσβασης του κοινού σε επιστημονικά δεδομένα, καθώς και τη θωράκιση των ευάλωτων περιοχών από φυσικές καταστροφές που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή.

Αποστολή του WWF είναι να σταματήσει την υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και να χτίσει ένα μέλλον αρμονικής συνύπαρξης ανθρώπων και φύσης, προστατεύοντας τη βιοποικιλότητα, διασφαλίζοντας τη βιώσιμη χρήση των ανανεώσιμων φυσικών πόρων, και προωθώντας τη μείωση της ρύπανσης και της σπάταλης κατανάλωσης.

Περισσότερες πληροφορίες

Σταύρος Μαυρογένης, s.mavrogenis@wwf.gr
 Συνεργάτης ενεργειακής πολιτικής, WWF Ελλάς
 Λεμπέση 21
 Αθήνα 11753